

FALKENBERG

Socialförvaltningen	Vattenkontroll på särskilda boenden		Dnr
MAS/Kostkonsulent	Datum för beslut 2015-02-20	Reviderad 2018-04-13	Version 1.1

Rutin för vattenkontroll på särskilda boenden

Bakgrund

Legionella är en naturlig sötvattenbakterie som även anpassat sig till människans moderna vattenmiljöer. Bakterierna förökar sig lättast i stillastående vatten och vid temperaturer mellan +18°C och +45°C. Bakterierna dör efter ett par minuter i 60-gradigt vatten och på några sekunder i 70-gradigt vatten.

Legionella kan förorsaka lunginflammation, även kallad legionärssjuka. Sjukdomen är anmälningspliktig enligt smittskyddslagen. Personer med nedsatt immunförsvar är speciellt mottagliga. Legionärssjuka yttrar sig som en lunginflammation med oftast hög feber, huvudvärk, muskelvärk och ibland även diarré. Symtombilden kan vara svår att skilja från andra former av lunginflammation och dödligheten är relativt hög, 10-20%.

Bakterierna smittar huvudsakligen genom att transporteras i mycket små vattendroppar, så kallad aerosol. Risken ökar ju mindre vattendropparna är. Omfattande utbrott av legionärssjuka har på detta vis orsakats av duschar, bubbelbad, befuktningsaggregat, fontäner samt kyltorn. Patienter med dåliga reflexer i luftvägarna kan även smittas genom aspiration. Smitta mellan personer förekommer inte. Det går bra att dricka vatten där legionellabakterier påvisats.

Syfte

Verksamheternas rutiner ska säkerställa att smittspridning förhindras.

Omfattning/avgränsning

Samtliga särskilda boenden i Falkenbergs kommun.

Målgrupp/berörda

Enhetschefer för särskilda boenden samt fastighetsansvariga.

Ansvar

Enhetschef ansvarar för efterlevnad av rutinen vid den egna verksamheten samt egenkontroller. Enhetschef ska också rapportera till fastighetsansvarig vid misstänkt felaktig vattentemperatur.

Fastighetsansvarig ansvarar för att varmvattensystemet levererar minst 50 grader vid tappställe.

Rutin

Vattentemperaturen ska vid tappställe hålla minst +50°C och vattnet får inte vara stillastående i ledningar under längre tider. Vid misstanke om felaktiga vattentemperaturer ska alltid fastighetsansvarig kontaktas och temperaturmätning göras. Detsamma gäller om vattentrycket upplevs vara för lågt. Duschar med självstängande handdusch utgör en risk för tillväxt av Legionella. Dessa bör därför inte förekomma i vårdmiljö. Självstängande duschar med automatisk tömning kan vara ett alternativ. Bubbelbad och luftfuktare är utrustning som skapar vattenaerosol och bör därför inte förekomma i vårdmiljö. Ismaskiner har ett system som gynnar tillväxt av Legionella och andra bakterier och ska inte användas.

Duschslangar ska vara korta (under 1,5 m) och av ljustätt material. Duschhuvud och duschstril ska vara av metall. Duschstrilar ska ha stora hål som medger kraftigt vattenflöde för att motverka att aerosoler bildas.

Morgonrutin för vårdpersonal i samtliga boendeformer i samband med duschning:

- Höj termostaten till varmaste
- Låt vattnet spola 3min, eller tills det blir riktigt varmt
- Sänk termostaten till önskad temperatur

Temperaturmätning vid samtliga kran- eller duschtappställen på avdelningen utförs 1ggr/kvartal samt i samband med ingrepp och åtgärder. Temperaturen vid tappställe får ej understiga 50 grader. Dokumentation av temperaturmätning ska ske i särskild egenkontrolljournal som sparas i 2 år. Se sidan 3.

Vid fynd av temperaturer under 50 grader ska fastighetsförvaltaren kontaktas för kontroll av varmvattensystemet. Efter problemet är avhjälp ska ny temperaturmätning göras samt Legionellaprov utföras.

Provtagning för kontroll av legionellaförekomst sker 1ggr/ år på särskilda boenden samt om en dusch i lägenhet/rum varit oanvänd i över 4 veckor. Den årliga kontrollen utförs på valfri dusch per våning/avdelning. Före provtagning ska i det senare fallet genomspolning av varmvattensystemet ha utförts. Detta innebär att termostaten höjs till varmaste och vattnet ska spola i minst 3 minuter. Dokumentation förs i egenkontrollsjournal som sparas i 2 år.

Smittspårning ska alltid ske vid påvisat fall av legionärssjuka via vårdhygien.

Dokumenthantering

Dokumentet uppdateras vid behov av MAS/Kostkonsulent och förvaras i HSL-handboken.

Avdelning/enhet: _____

Datum	Lgh/rum	Vatten-temp	Signatur:	Åtgärd om vattentemp <50 grader	Signatur:	Signatur: Provtagning Legionella